

3 Eettisiä kysymyksiä

- 3.1 Sosiaalinen optimi ja väestön koko
- 3.2 Yksityinen kulutus ja sosiaalinen optimi
- 3.3 Väestöpolitiikka
- 3.4 Ekternaliteetteja

Meitä on liikaa: Pentti Linkola

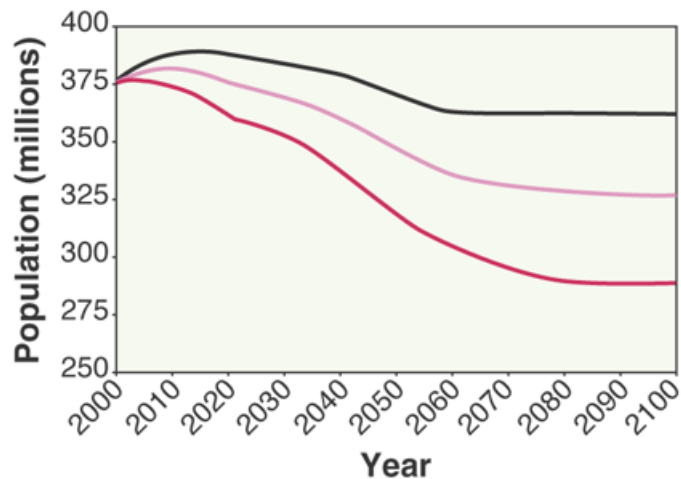
- Kirjailija, kalastaja [Pentti Linkola](#) on sitä mieltä, että lasten hankkiminen on suurin ympäristörikos. Vastuullinen vaikuttaja -lehden haastattelussa hän sanoo, maailmassa on vain yksi ongelma ja se on se, että täällä on liikaa ihmisiä. Kaikki muut todelliset ongelmat johtuvat tästä eikä ihmiskunnalla ole mahdollisuutta selvittää.
- "Tsunamistakaan ei ollut iloa, eihän siinä mennyt edes yhden päivän nettolisääntymisen verran ihmisiä", Linkola sanoo. Hän laskee, että vuodessa maapallon väkiluku lisääntyy 80 miljoonalla, joka tekee noin 220 000 ihmistä lisää päivässä.
- Aids antoi Linkolan mukaan ensin toivoa, mutta sitten sekin lässähti, sanoo Linkola, joka on Suomen tunnetuin maailmanlopun ennustaja.

Meitä on liian vähän: Wolfgang Lutz

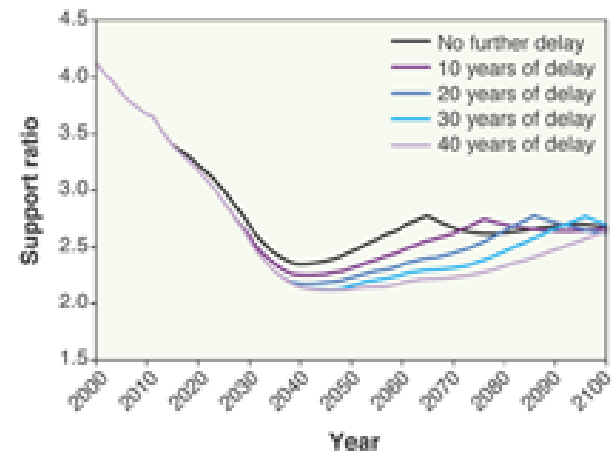
- Alhaisen syntyvyyden loukku
- $TFR < 1.5$
- Muokkautuvat preferenssit ja kulttuurinen perintö (Behavioral Economics)
- Sopeutuva yhteiskunta
- Väestöllinen tyhjiö
- Väestömomentti: Olemassa olevan ikärakenteen tuoma ”vääntövoima”

Negative **momentum**: effect of 20 more years of low fertility on population size in the EU. Population of the 15 member countries of the EU if one assumes that fertility immediately increases to replacement level and remains constant thereafter (black line) or that fertility remains at 1.5 (red line) or 1.8 (pink line) until 2020, when it rises to replacement level.

Väestö EU₁₅

Vanhushuoltosuhte EU₁₅

3.1 Sosiaalinen optimi ja väestön koko

- Yhteiskunnan hyötyfunktio, social **welfare** function W
- Utilitaristinen, perustuu yksilöiden hyötyihin
- $W=W(u_1, u_2, \dots, u_n) = W(c_1, c_2, \dots, c_n)$
- Ongelma:
- **Milliläinen sääntö** (M, keskimääräinen hyöty) vai **Benthamilainen sääntö** (B, kokonaishyöty)
- Eivät yleensä eroa kiinteän väestön tapauksessa

Vertailtaessa kahta väestöltään samankokoista yhteiskuntaa 1 ja 2, **M** ja **B** antavat saman tuloksen

$$n_1 = n_2 = n$$

$$U^1 = (U_1^1, \dots, U_n^1) \text{ ja } U^2 = (U_1^2, \dots, U_n^2),$$

$$\sum_{i=1}^n U_i^1 \text{ vai } \sum_{i=1}^n U_i^2 \quad \text{Benthamilainen}$$

$$1/n \sum_{i=1}^n U_i^1 \text{ vai } 1/n \sum_{i=1}^n U_i^2 \quad \text{Milliläinen}$$

$$\sum_{i=1}^n U_i^1 > \sum_{i=1}^n U_i^2 \Leftrightarrow 1/n \sum_{i=1}^n U_i^1 > 1/n \sum_{i=1}^n U_i^2$$

Benthamilaisen ja Milliläisen säännön vertailu

- B ja M eroavat **kasvavan / erisuuren** väestön tapauksessa
- Kumpi sopii käytettäväksi yhteiskuntien vertailuun muuttuvan väestön tapauksessa?
 - Rawlsilainen kriteeri
 - Odotetun hyödyn teoria
 - Tungosteoria

Rawlsilainen kriteeri

- Syntyvä (muuttava) ihminen vertailee kahta yhteiskuntaa 1 ja 2
- Rawlsin verhon takaa
- Kumpi kriteeri (**M** vai **B**) sopisi paremmin tämän vertailun tekoon?
- Olkoon yhteiskuntien kokonaishyöty sama, mutta yhteiskunnan 1 väestö pienempi, jolloin yhteiskunnan 1 keskimääräinen hyöty on suurempi

Rawlsilainen kriteeri

- Olkoon yhteisöjen kokonaishyöty (B) sama, mutta yhteisön 1 väestö pienempi, jolloin yhteisön 1 keskimääräinen (M) hyöty on suurempi
- $W_B(1) = W_B(2)$
- $W_M(1) > W_M(2)$
- Kumman yhteisön syntyjä / muuttuja valitsee?
- Kumpi sosiaalisen hyvinvointifunktion muoto sopii paremmin yhteiskuntien vertailuun?
- Rawlsin kriteeri: Milliläinen hyvinvointifunktio sopii paremmin yhteiskuntien vertailuun

Milliläisen hyvinvointifunktion ja odotetun hyödyn yhteys

- Odotettu hyöty = keskimääräinen hyöty = Von Neuman-Morgenstern-hyötyfunktio **vNM**
- vNM-hyötyfunktion katsotaan vastaavan hyvin ihmisen käyttäytymistä
- Milliläinen kuvaa odotettavissa olevaa hyötyä ja soveltuu siten yleensä yhteiskuntien vertailuun

Tungosasetelma: vNM ei aina viittaa Milliin

- Yhteisöön otettavien jäsenten määrä
- Pyrkijöiden lukumäärä
- Arpajaiset yhteisöön 1 pääsemiseksi, tdn päästä
- Odotettu hyöty yhteisössä 1
- Odotettu hyöty yhteisössä 2
- vNM viittaa Benthamiin

$$n_1 > n_2$$

$$n_1$$

$$n_2/n_1$$

$$1/n_1 \sum_{i=1}^{n_1} U_i^1$$

$$\frac{n_2}{n_1} \frac{1}{n_2} \sum_{i=1}^{n_2} U_i^2 = \frac{1}{n_1} \sum_{i=1}^{n_2} U_i^2$$

$$1/n_1 \sum_{i=1}^{n_1} U_i^1 \leq 1/n_1 \sum_{i=1}^{n_2} U_i^2$$

\Leftrightarrow

$$W_B(1) \leq W_B(2)$$

Arrow ja Kurz (1970): Sukupolvien välinen jako.

Benthamilainen sosiaalinen hyötyfunktio W

- Kahden sukupolven (1, 2)väestöt
- Kiinteä luonnonvara
- Kummankin sukupolven hyötyfunktiot samat
- Kulutukset
- Konkaavi ja monotonisesti kasvava W
- **Benthamilainen $W=W_B$**
- Resurssirajoite
- FOC: rajahyötyjen suhde = 1
- Symmetrinen $W \Rightarrow$
- Samat kulutukset

$$n_1, n_2$$

$$k$$

$$u(\cdot)$$

$$c^i$$

$$\max_{c^1, c^2} W = W[n_1 u(c^1), n_2 u(c^2)]$$

$$n_1 c^1 + n_2 c^2 \leq k.$$

$$n_1 W_1 u'(c^1) - \lambda n_1 = 0,$$

$$n_2 W_2 u'(c^2) - \lambda n_2 = 0,$$

$$\frac{W_1 u'(c^1)}{W_2 u'(c^2)} = 1.$$

$$W(a, b) = W(b, a)$$

$$c_1 = c_2$$

Arrow ja Kurz (1970): Sukupolvien välinen jako.

Milliläinen sosiaalinen hyötyfunktio W_M

- Milliläinen $W = W_M$
- Resurssirajoite
- FOC: rajahyötyjen suhde < 1
eli
- Pienemmän sukupolven rajahyöty pienempi
- Symmetrinen $W = W_M \Rightarrow$
- Optimissa pienempi sukupolvi kuluttaa vähemmän
- **Johtopäätös: Milliläinen syrjii suuren sukupolven edustajia**

$$\max_{c^1, c^2} W = W[u(c^1), u(c^2)]$$

$$n_1 c^1 + n_2 c^2 \leq k$$

$$\frac{W_1 u'(c^1)}{W_2 u'(c^2)} = \frac{n_1}{n_2}$$

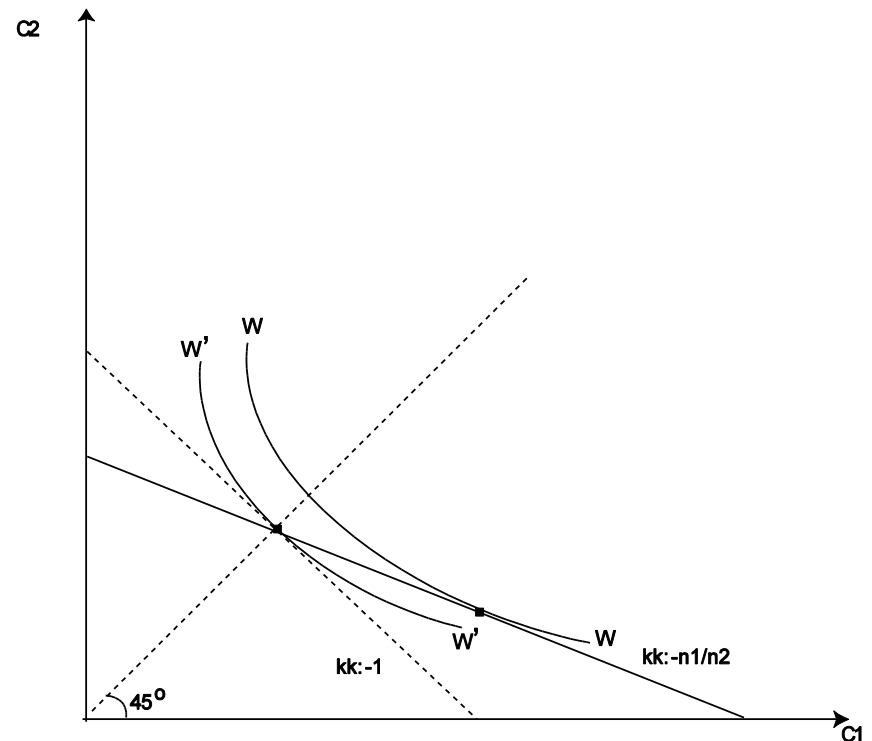
$$n_1 < n_2$$

$$W_1 u'(c^1) < W_2 u'(c^2)$$

$$c_1 > c_2$$

Milliläinen suosii pientä sukupolvea

- Resurssirajoitteen kulmakerroin $= -(n_1/n_2)$
- Samalle väestölle -1
- Optimissa milliläisen sosiaalisen hyötyfunktion $W = W_M$ $kk = -(n_1/n_2)$
- Jos $n_1 = n_2 \Rightarrow$ tangeeraus kulmanpuolittajalla
- $n_1 < n_2 \Rightarrow$ itseisarvo < 1 , latteampi \Rightarrow tangeeraus kuten kuvassa

Sumnerin mukaan milliläinen sääntö antaa etusijan jo olemassaoleville yhteiskunnan jäsenille

- Yhteisössä ennestään kaksi jäsentä a ja b
- Näiden hyötytaso 2 ja 1
- Uusi pyrkijä asettaa ehdon, että saa jotain hyötyä tulostaan, ei tuo mitään tullessaan
- Vanhat miettivät, otetaanko uusi
- Jos B, **otetaan**, ja jaetaan esimerkiksi 1, 1, 1
- Jos M, **ei**, sillä kaikki jakotavat laskevat ainakin jonkun vanhan jäsenen hyvinvointia
- **JOHTOPÄÄTÖS: Milliläinen syrjii uusia tulijoita**

Dasgupta (1998): Kuinka väestönkasvua tulisi arvottaa?

- Määrämuotoinen hyötyfunktio
- resurssi k on **kiinteä**
- keskimääräinen kulutus
- Yksilön hyöty $u(c)$ on väestön laskeva funktio
- Benthamilainen sosiaalinen hyötyfunktio W_B
- Milliläinen W_M
- **Väestön kasvaessa kokonaishyöty kasvaa rajatta mutta keskimääräinen hyöty laskee rajatta**

$$u(c) = c^\alpha, \quad 0 < \alpha < 1$$

$$k$$

$$c = k/n$$

$$u(c) = (k/n)^\alpha$$

$$W_B = (k/n)^\alpha n = k^\alpha n^{1-\alpha}$$

$$W_M = (k/n)^\alpha$$

$$\frac{\partial W_B}{\partial n} = (1-\alpha)k^\alpha n^{-\alpha} > 0$$

$$\frac{\partial W_M}{\partial n} = -\alpha k^\alpha n^{-1-\alpha} < 0$$

Dasgupta (1998): Benthamilainen vastenmielinen johtopäätös

$$u(c) = c^\alpha, \quad 0 < \alpha < 1$$

k

$$c = k/n$$

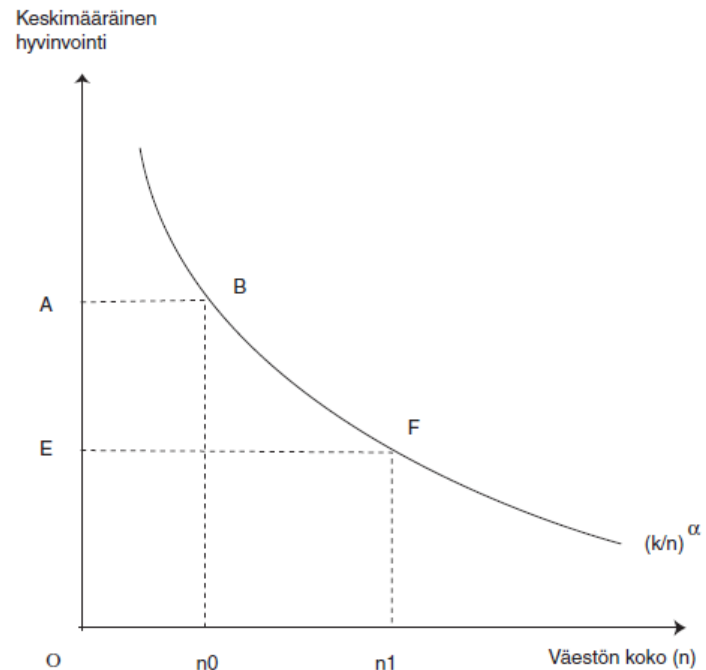
$$u(c) = (k/n)^\alpha$$

$$W_B = (k/n)^\alpha n = k^\alpha n^{1-\alpha}$$

$$W_M = (k/n)^\alpha$$

$$\frac{\partial W_B}{\partial n} = (1-\alpha)k^\alpha n^{-\alpha} > 0$$

$$\frac{\partial W_M}{\partial n} = -\alpha k^\alpha n^{-1-\alpha} < 0$$

Kuva 6: Vastenmielinen johtopäätös.

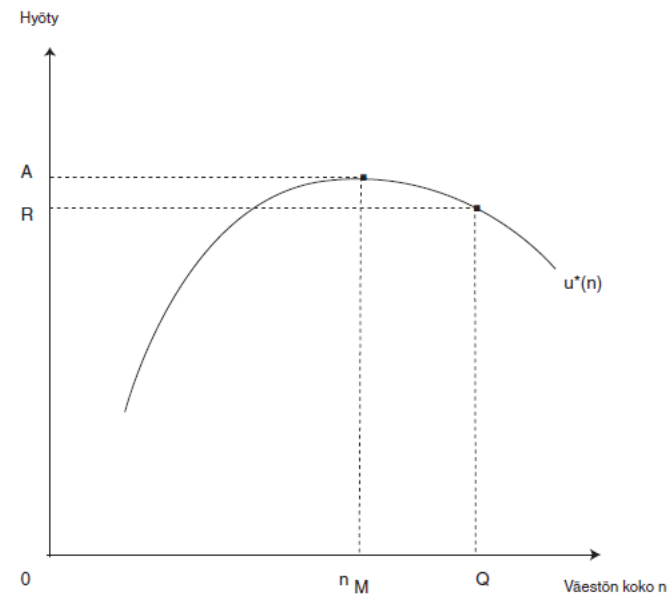
Uusi asetelma: myös julkinen hyödyke

G

- Edellä: W_B suosittelee maksimaalista väestöä, W_M minimaalista väestöä. Kumpikin sääntö siis ongelmallinen
- Kiinteä resurssi k (esimerkiksi maa, kiinteät luonnonvarat) aiheuttaa vähenevät rajatuotot työlle
- Dasguptan esimerkki osoittaa, että tällöin Benthamilainen sosiaalinen hyötyfunktio johtaa yksilöiden kurjistumiseen
- Jos mukana on puhdas julkinen hyödyke G , joka ei kulu kuluttamalla, on mahdollista löytää optimiväestö

Milliläinen versus benthamilainen optimaalinen väestö

- Kiinteän resurssin johdosta väestönkasvu pienentää yksilön kulutusta / hyötyä
- Julkishyödykkeeseen uhratut resurssit tuovat jatkuvasti lisähyötyä kun väestö kasvaa
- Mahdollista löytää optimaalinen väestön koko
- W_B johtaa suurempaan optimaaliseen väestöön ($Q > n_M$)

Kuva 7: Optimaalinen väestö Milliläisen ja Benthamilaisen säännön mukaan.

3.2 Yksityinen kulutus ja sosiaalinen optimi

- Edellä olevasta tarkastelusta puuttui vanhempien valinta kokonaan, tarkastelimme ainoastaan sosiaalisesti optimaalista väestön kokoa
- Nyt vertaamme sosiaalisesti optimaalista väestön kokoa (benthamilainen tai milliläinen) siihen syntyvyyteen, jonka vanhempien vapaa valinta tuottaa (*laissez-faire* ratkaisu)

Kahden sukupolven malli

- Ensimmäisessä sukupolvessa yksi aikuinen
- Kulutus, vain periodi 1
- Lasten lukumäärä
- Perintö
- Lasten kulutus
- Vanhemman valinta => vanhemman hyötyfunktio

c^1

n

b

c^2

$$u^1 = u^1(c^1, n, u^2(c^2))$$

LFA versus BOA versus MOA (allokaatio)

Laissez-faire LFA:

$$u^1 = u^1(c^1, n, u^2(c^2)),$$

$$c^1 + nb = k,$$

$$c^2 = b.$$

$$c^1 + nc^2 = k.$$

$$c^{1L}, c^{2L}, n^L$$

Benthamilainen BOA:

$$B = B(c^1, c^2, n) = u^1(c^1, n, u^2(c^2)) + nu^2(c^2).$$

$$c^1 + nc^2 = k.$$

$$c^{1B}, c^{2B}, n^B$$

Milliläinen MOA

$$\begin{aligned} M = M(c^1, c^2, n) &= [u^1(c^1, n, u^2(c^2)) + nu^2(c^2)] / (1 + n) \\ &= B(c^1, c^2, n) / (1 + n), \end{aligned}$$

$$c^1 + nc^2 = k.$$

$$c^{1M}, c^{2M}, n^M$$

BOA versus MOA

Benthamilainen hyötyfunktio johtaa jälleen suurempaan väestömäärään. Tämä nähdään seuraavasti: Molemmissa tapauksissa budjettirajoite (10) on sama. Koska c^{1M} , c^{2M} , n^M maksimoi Milliläisen hyötyfunktion $M = B/(1+n)$, saadaan

$$B(c^{1M}, c^{2M}, n^M)/(1 + n^M) \geq B(c^{1B}, c^{2B}, n^B)/(1 + n^B).$$

Edelleen, koska c^{1B} , c^{2B} , n^B maksimoi B:n, saadaan

$$B(c^{1B}, c^{2B}, n^B) \geq B(c^{1M}, c^{2M}, n^M),$$

joten

$$\frac{(1 + n^M)}{(1 + n^B)} \leq \frac{B(c^{1M}, c^{2M}, n^M)}{B(c^{1B}, c^{2B}, n^B)} \leq 1.$$

Tästä seuraa, että $n^B \geq n^M$.

MOA versus LFA

BOA vesus LFA

- Vertailu samalla metodilla
- Ei kuitenkaan tuota selvää tulosta
- Ainoa tulos: Benthamilaisen kriteerin käyttö tuottaa suuremman optimaalisen väestön kuin milliläisen kriteerin käyttö

Mitä mieltä olet

- Onko maapallon väkiluku liian suuri?
- Kasvaako maapallon väestö liian nopeasti?
- Tulisiko globaalia väestöpolitiikkaa harjoittaa?
- Mikä on kirkkojen rooli väestöpolitiikassa?
- Tulisiko Suomen väkiluvun kasvaa?

3.3 Väestöpolitiikka

- Edellä vain yksi teoreettisesti selkeä tulos lasten lukumäärästä: $n^B \geq n^M$.
- Väestöpolitiikan perusteena **voi olla** se, että LFA poikkeaa MOA:sta ja BOA:sta, siis sosiaalisesta optimista.
- Yksittäisten vanhempien tekemää lastenhankintapäätöstä voidaan ohjailia sopivin insenttiivein
- Tukimaksuin (lapsilisä) ja veroin

3.3 Väestöpolitiikka

- On kuitenkin huomattava, että tavanomainen ``pääluvun mukainen'' (lump-sum) vero tai tukimaksu on markkinatasapainoa (LFA on Pareto-tehokas) vääristävä, koska pääluku, ts. syntyvyys, on endogeeninen.
- Tarvitaankin yleensä kaksi "vääristävää", veromuotoa, joissa vääristävät elementit kumoavat toisensa, jotta voitaisiin siirtyä Pareto-tehokkaasta LFA allokatiosta joko MOA tai BOA allokatioon aiheuttamatta Pareto-tehottomuutta.
- Voidaan myös tukea tai verottaa lasten kulutusta tulevaisuudessa tukimaksuin ja veroin

BOA allokaation saavuttaminen

- Benthamilainen W_B
- Resurssirajoite sama yksityiselle ja yhteiskunnalle
=> $MSC = MPC$
- Yksityiset rajahyödyt (vanhemman rajahyöty lapsen rajahyödystä)
- Ilmaistuna suhteessa vanhemman omasta kulutuksestaan saamaan rajahyötyyn
- Lapset itsenäisiä "hyötyjiä":
- $MSB > MPB$

$$u^1(c^1, n, u^2(c^2)) + nu^2(c^2)$$

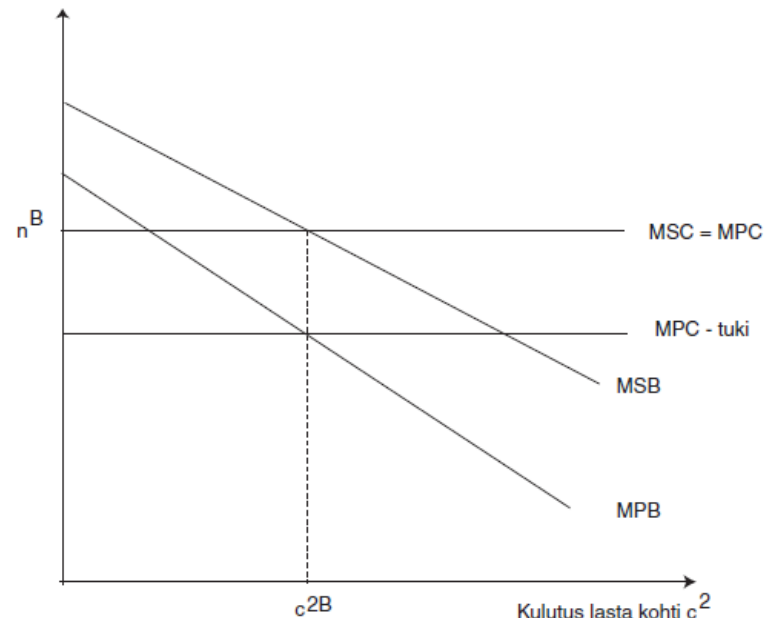
$$k - c^1 - nc^2 = 0$$

$$MPB = u_3^1 u_1^2 / u_1^1$$

$$MSB = MPB + nu_1^2 / u_1^1$$

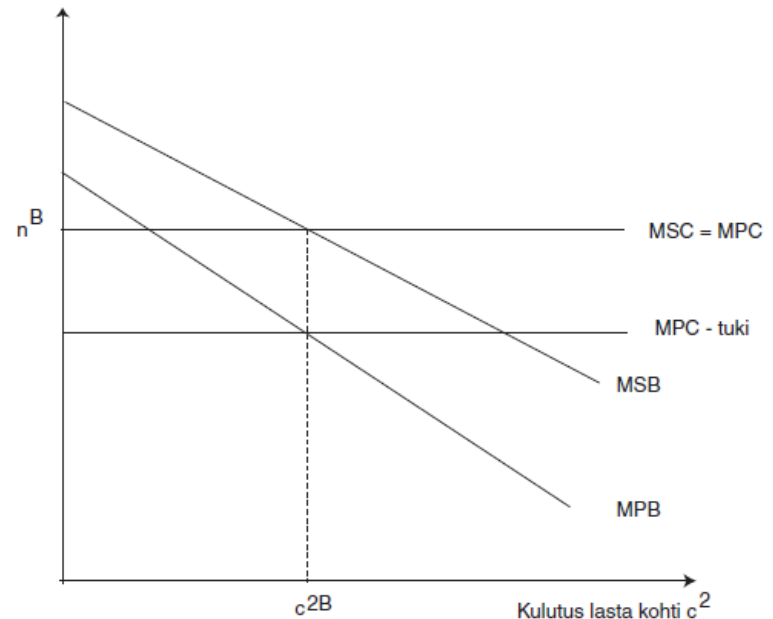
BOA allokaatio

- Resurssirajoite sama yksityiselle ja yhteiskunnalle => $MSC = MPC$
- Olkoon sosiaalisesti optimaalinen lasten määrä n^B
- Sosiaalinen optimi $MSC=MSB$
- => kulutus toisella periodilla c^{2B}

BOA allokaation saavuttaminen

- Jos vanhemmat valitsisivat n^B
- \Rightarrow kulutus toisella periodilla $< c^{2B}$
- **JOHTOPÄÄTÖS: BOA-alkaation saavuttamiseksi tarvitaan lapsilisää laskemaan lasten yksityisiä kustannuksia**

Eksternaliteetteja

- Kilpailutalouden ensimmäinen hyvinvointiteoreema toteaa, että kilpailullinen allokaatio on Pareto tehokas. T
- Toinen hyvinvointiteoreema puolestaan toteaa, että mikä tahansa Pareto-tehokas tasapaino voidaan saavuttaa vapaalla kilpailulla.
- Väestötaloustieteen tapauksessa tämä tarkoittaa siis sitä, että *Laissez-faire* allokaatio on Pareto tehokas.
- Näiden tulosten paikkansapitävyys riippuu kuitenkin siitä, että taloudessa ei ole ulkoisvaikutuksia eikä julkisia hyödykkeitä.
- Ulkoisvaikutukset ja julkiset hyödykkeet johtavat markkinoiden epäonnistumiseen (market failure).
- Positiivisia: tulevat veronmaksajat
- Negatiivisia: Malhusilainen synkistely:

Dismal Science

- Vuonna 1798 Thomas Malthus esitti tunnetun väestöllisen teesinsä: Väestö kasvaa neliöllisessä (**geometrisessa**) sarjassa, kun taas ravinnon tuotanto kasvaa lineaarisessa (**aritmeettisessa**) sarjassa, joten ihmiskunta on aina tuomittu elämään köyhyysrajalla. Malthusin synkän ennusteen taustalla oli kiinteän panoksen (**maa**) aiheuttama työn vähenevä rajatuotos.
- Malthus uskoi, että syntyvyydensäännöstelyä ei saada aikaan (**negative check**), joten luonto iskee takaisin kuolleisuuden nousun muodossa (**positive check**)
- Toinen tapa tarkastella Malthusin ennustetta taloustieteen valossa on sanoa, että ihmiset aiheuttavat toisilleen negatiivisen ulkoisvaikutuksen, sillä jokainen syntyvä yksilö vähentää muille jaettavissa olevaa kulutusta.
- Ratkaisevan muutoksen malthusilaiseen pessimismiin toi Beckerin ajatus, että vanhemmat ovat altruitistisia, ts. välittävät myös lastensa hyvinvoinnista, jolloin on selvää, että lasten määrää pyritään rajoittamaan **subsistenssiminimin** välttämiseksi. Silti tämäkään ei riitä Malthusin teesin perusolemuksen kumoamiseen. Voimme edelleen kysyä, aiheuttavatko yksilöt negatiivisia ulkoisvaikutuksia toisilleen.

Dismal Science; Altruistinen vanhempi

- **Yksi aikuinen**
- Aikuinen kuluttaa myös toisella periodilla
- n lasta
- Vähenevät rajatuotot (kiinteän maan takia)
- Säästö, joka ei tuota korkoa
- Yhteiskunnan budjettirajoite
- Altruistinen vanhempi
- Yksinkertaistus: sosiaalinen hyötyfunktio = vanhemman hyötyfunktio eli
- $MPB = MSB$

$$\begin{array}{c} c^1 \\ c_p^2 \\ c_k^2 \\ f' > 0, f'' < 0 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} c^1 + S = f(1) \\ c_p^2 + nc_k^2 = S + f(n), \end{array}$$

$$c^1 + c_p^1 + nc_k^2 = f(1) + f(n)$$

$$u = u(c^1, c_p^2, c_k^2, n).$$

Dismal Science; Altruistinen vanhempi

- Yhteiskunnan budjettirajoite
- MSB = MPB
- Kilpailutalous: palkat ja maanvuokra perheelle annetut => perheen budjettirajoite
- Yhteiskunnan ja perheen optimiehdot
- On Pareto-optimaalinen: lapsia hankitaan juuri sen verran, että maan rajatuotos väestöllä n^* on lasten ansaitsema palkka.

$$c^1 + c_p^1 + nc_k^2 = f(1) + f(n)$$

$$u = u(c^1, c_p^2, c_k^2, n).$$

$$w^i$$

$$\pi^i$$

$$c^1 + c_p^1 + nc_k^2 = w^1 + nw^2 + \pi^1 + \pi^2$$

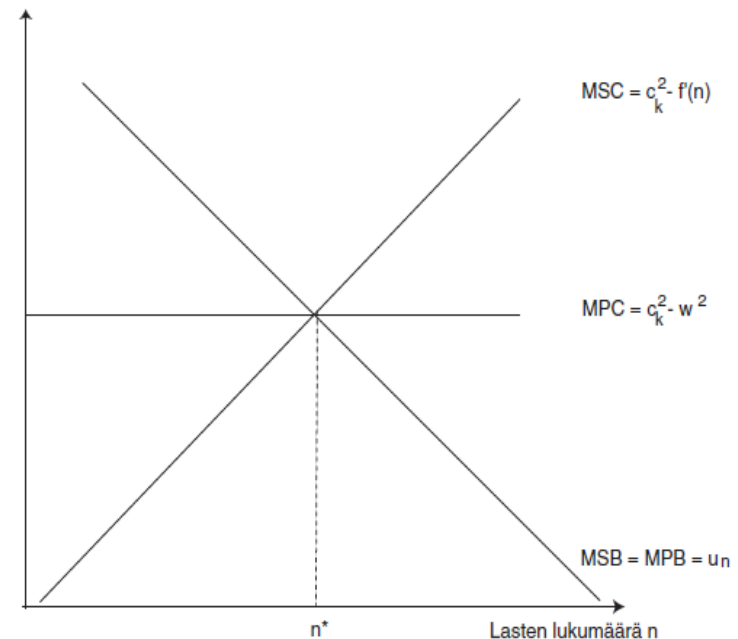
$$c_k^2 - f'(n)$$

$$c_k^2 - w^2$$

$$f'(n^*) = w^2.$$

Dismal Science; Altruistinen vanhempi

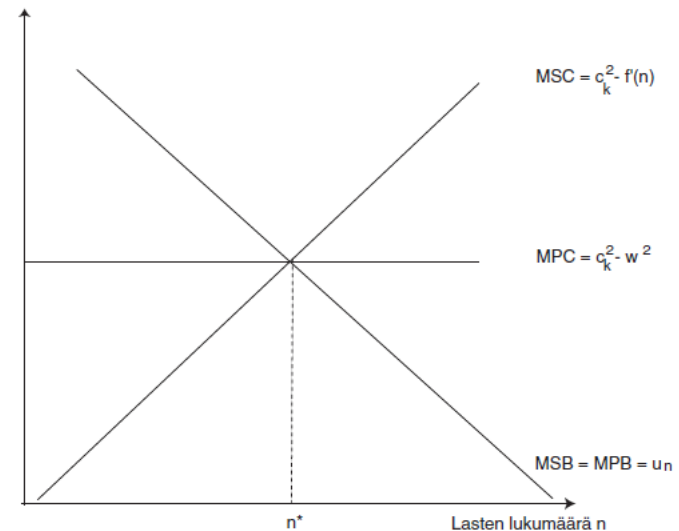
- Lasten yhteiskunnalliset rajahyödyt laskevat
- Lasten yhteiskunnalliset rajakustannukset nousevat
- Lasten yksityiset rajakustannukset vakiot
- **JOHTOPÄÄTÖS: Yhden altruistisen vanhemman kilpailuratkaisu on Pareto-tehokas**

Kuva 9: Lasten yhteiskunnalliset ja yksityiset rajakustannukset.

Malthusin ratkaisu

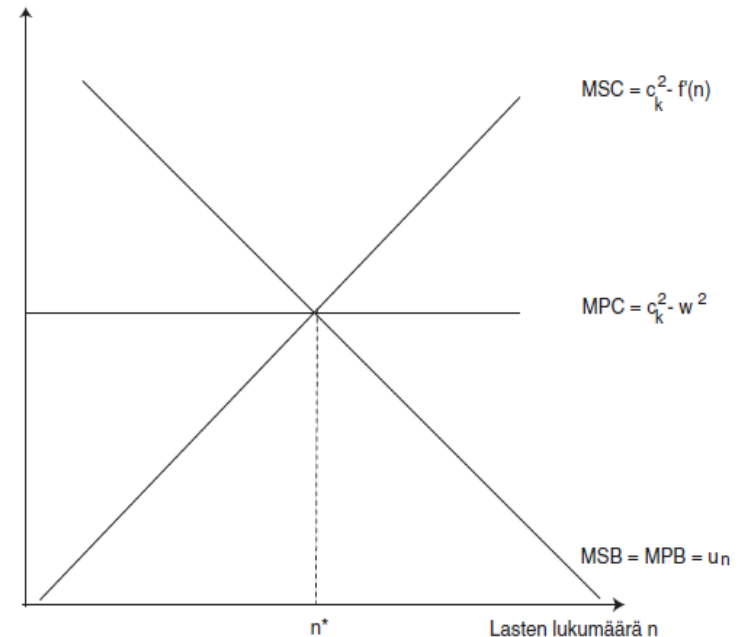
- Altruistinen vanhempi hyötyy lapsen hyödystä (tämän ollessa aikuinen) => $MPC > 0$
- **Epäaltruistinen** hyöty vain lasten olemassaolosta, lasten kulutus saa painua subsistenssiminimiin tai
- $MPC = 0 = MPB = MSB = MSC$
- **Liikaa lapsia, mutta yksityinen optimi = sosiaalinen optimi**

Kuva 9: Lasten yhteiskunnalliset ja yksityiset rajakustannukset.

Useita vanhempia, negatiivinen eksternaliteetti

- Jos vanhemmat altruistisia => $MPB(n^*) > 0$
- Jokaisen vanhemman kannattaa hankkia lisää lapsia uskoen, että palkka ei reagoi yhden perheen päätöksiin
- **JOHTOPÄÄTÖS: Talous ajautuu Malthusilaiseen subsistenssikulutukseen, koska**
 - huijausinsentiivi on olemassa
 - eksternaliteetti syntyy vähenevien rajatuottojen aiheuttamista palkkojen laskusta

Kuva 9: Lasten yhteiskunnalliset ja yksityiset rajakustannukset.

Hyvä ja huono tasapaino, väestöllinen eksternaliteetti

- Vähenevien rajatuottojen laki yleistyy maasta kiinteisiin / vaikeasti akkumuloitaviin panoksiin (pääoma, luonnonvarat)
- Ihmisten **lukumäärä** tuo sitouttamisen vaikeuden (Cheating)
- Vangin dilemma => Hyvä tasapaino olisi mahdollinen, mutta päädytään huonoon

Pystyykö väestöpolitiikka vastaamaan haasteisiin? YK:n väestöjaosto:

- 1) Tiedon kokoaminen ja tutkimus.
- 2) Järjestöjen ja hallinnon tukeminen
- 3) Poliittinen keskustelu, laajemmat ympäristöä ja kehitystä tukevat projektit.
- 4) Koulutus.

UNFPA *United Nations Population Fund* **YK:n väestörahasto**

- **Kansainvälinen** kehitysjärjestö, perustettu vuonna 1969, toimii 155 eri maassa.
- Toimii yhteistyössä hallitusten, YK-järjestöjen ja kansalaisjärjestöjen kanssa.
- Toiminta perustuu Kairossa vuonna 1994 järjestetyn Kansainvälisen väestö- ja kehityskonferenssin (ICPD, engl. International Conference on Population and Development) loppuasiakirjaan:
- Väestö- ja kehityskysymykset yhteydessä toisiinsa sekä naisten asemaan ja koulutus- ja terveystalouteen. 20-vuotinen toimintaohjelma.
- Myös vuonna 2000 hyväksytyt YK:n vuosittaiset tavoitteet
- **Maailman väestön tila-raportit**

UNFPA:n toiminnan alat

- **Väestö ja kehitys**
- Kytkös köyhyyden vähentämisen ja kestäväen kehityksen tavoitteisiin, sillä demografiset tekijät (väestönkasvu, ikäjakauma, syntyvyys, kuolleisuus ja väestön liikkuvuus) vaikuttavat niin inhimilliseen, sosiaaliseen kuin taloudelliseen kehitykseen.
- Maailman väkiluku 7 miljardia 2011. Väestönkasvun haasteet kehitykselle arvioitava. Luotettavaa tietoa tarvitaan.
- **Seksuaali- ja lisääntymisterveys**
 - **Äitiysterveys**
 - Äitiyskuolleisuuden vähentäminen ja äitiysterveyden edistäminen ovat perustavanlaatuisia ihmisoikeuksia.
 - Vapaaehtoinen perhesuunnittelu ja ehkäisymenetelmien- ja välineiden saatavuus
 - Neuvola- ja synnytyspalveluiden sekä synnytyksen jälkeisten terveyspalveluiden saatavuus
 - Aborttien ehkäisy ja niiden tehokas jälkihoito
 - Sukupuolitautien ehkäisy ja tartuntojen tehokas hoito (erityisesti HIV)
 - Seksuaali- ja lisääntymisterveyskasvatuksen ja -neuvonnan tarjoaminen
 - **HIV/AIDS**
 - **Naisiin kohdistuva väkivalta**
- **Väestöliitto 1941**
 - Nuorten ja perheiden hyvinvointi, monikulttuurisuus, seksuaaliterveys
 - Yhteiskunnallinen vaikuttaja, tutkija ja palveluiden tuottaja, ateriaaleja.

Kehittyvien maiden kokemuksia perhesuunnitteleohjelmista

- Bangladeshin paljasjalkakätilöt 141 kylässä (Matlabissa) 1977–1996
 - Paljasjalkakätilö kiersi puolessa kylistä tarjoten ehkäisyvälineitä
 - Muissa kylissä naisten oli hankala hankkia niitä esimerkiksi kaupungista
 - Kätilöiden kylissä syntyvyys oli noin 15% alhaisempi
- Kiinan yhdenlapsenpolitiikka:
 - Vuodesta 1979, taloudellisia palkkioita ja etuoikeuksia, rangaistussakkoja
 - TFR 1965: 5,99 ja 1995: 1,76
- Intian lyhyt sterilointikokeilu 1976 (8 milj., matkaradio)
- Meksikon ja Intian televisiokampanjat ”Small families live better”, ”We two and your two”
- Indonesia 1970/80 luvuilla: Vapaita ehkäisyvälineitä jaettiin, kolikoissa ”Perhesuunnittelu, tie vaurauteen”, sireenit soivat muistuttaen pillereidenotosta
- Etiopia on vastustanut perhesuunnitteluohjelmia uskonnollisista syistä ja koska se sortaa etiopilaista rotua

Miksi väestöpolitiikka ei ole aktiivisempaa?

- Väestönkasvun hidastuminen näytti jo erittäin lupaavalta, erityisesti joissakin kehitysmaissa
- AIDS-epidemia söi valtavasti rahoitusta
- Lisääntymisoikeudet mainittu 1968 Teheranin julistuksessa ja 1974 Maailman Väestöohjelmassa: Vanhemmat saavat vapaasti päättää lasten lukumäärästä ja synnytysten ajoittamisesta

Väestöpolitiikan harjoittaminen eri puolilla

Figure 1. Government policies to influence the level of fertility, by level of development, 1996–2011

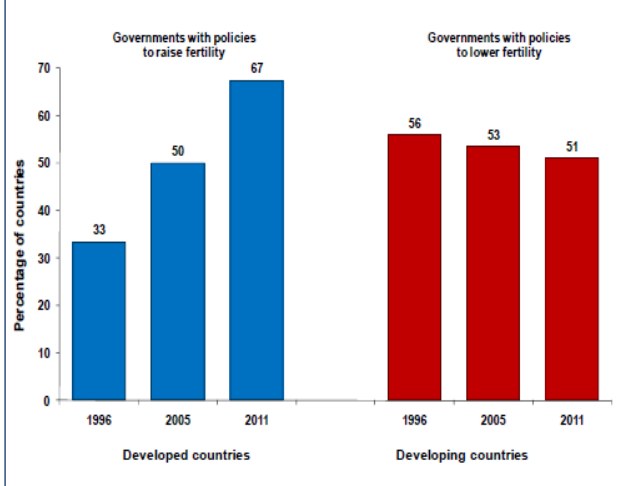
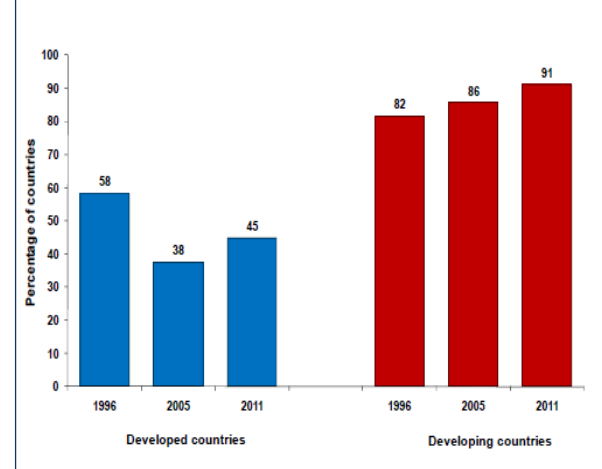

Figure 2. Governments providing direct support for family planning, by level of development, 1996–2011

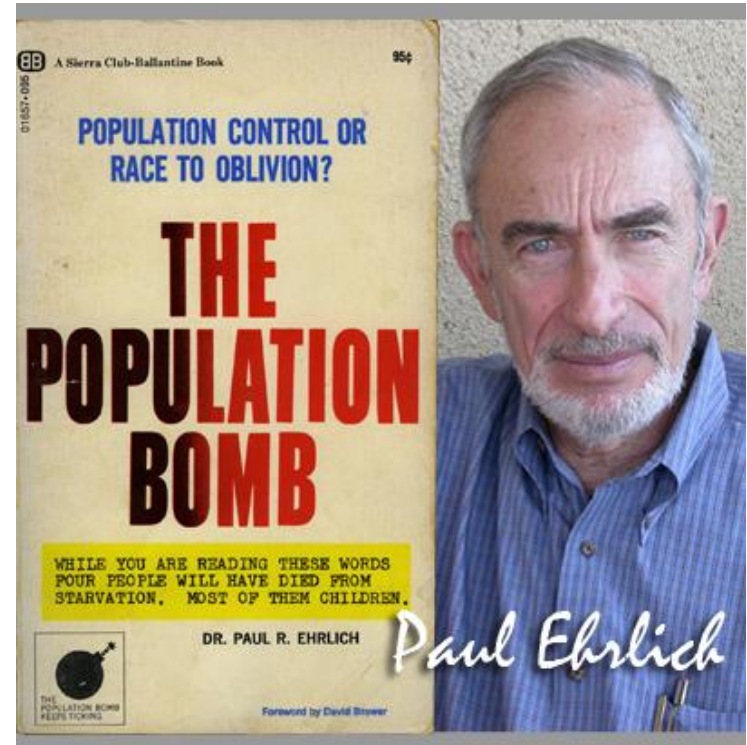
Pentti Linkola:

- Linkolan mielestä tehokkaampia tapoja väen vähentämiseen olisi esimerkiksi vesijohtoveden myrkyttäminen.
- Realistinen tapa väkiluvun vähentämiseksi on Linkolan mielestä yhden lapsen politiikka, joka pitäisi saada lainsäädännöllä pakolliseksi kaikkialla maailmassa.

Paul Ehrlich 1968

- "[We need] compulsory birth regulation... [though] the addition of temporary sterilants to water supplies or staple food. Doses of the antidote would be carefully rationed by the government to produce the desired family size".
- [*The Population Bomb* \(1968\)](#)
- [*The Population Explosion* \(1990\)](#)
- [*Optimum Human Population Size* \(1994\)](#)

Uusia väestöliikkeitä

- Optimum population trust, UK
- **Population petition:**
- **The Population Matters** population petition is introduced by the following text:
- **"Sign our population petition**
- Human numbers are an important contributor to issues of sustainability and the environment. With world population set to rise by two billion by 2050, we believe the planet can't take many more people.
- **Petition**
- **I support Population Matters' call for governments to adopt policies intended to cause populations to stabilise and then gradually to decrease through voluntary means to an environmentally sustainable level."**
- **Pledge:**
- **I'm going to try to have two or fewer children**

Uusia väestöliikkeitä

- muualla Euroopassa satsataan aika paljon väestötieteen vaikuttamiseen, ks esimerkiksi
- <http://www.population-europe.eu/Library/PolicyBriefs.aspx>
-
- <https://www.spi.ox.ac.uk/oxpop/about-us/demography-blog.html>
-
- http://www.familiesandsocieties.eu/?page_id=120